

Warszawa, 14 kwietnia 2022 r.

LIST OTWARTY DO PREMIERA MATEUSZA MORAWIECKIEGO

w sprawie koniecznych działań w dziedzinie efektywności energetycznej budynków

Szanowny Panie Premierze,

zgadzamy się z tym, że kryzys energetyczny oraz inwazja Rosji na Ukrainę wymagają pilnych działań na rzecz ograniczenia zależności polskiej gospodarki od importu rosyjskich surowców energetycznych. Zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne zależy w ogromnej mierze od zredukowania potrzeb energetycznych kraju. Olbrzymi i wciąż niewykorzystany potencjał oszczędności energii drzemie w budynkach, które obecnie odpowiadają za około 40% zużycia energii w Polsce.

Dlatego apelujemy o postawienie tematu zwiększania efektywności energetycznej budynków w centrum programu polskiej polityki energetycznej zmierzającej do uniezależnienia się od importu surowców energetycznych z Rosji i transformacji gospodarki w kierunku zero-emisyjnym.

W tym celu rekomendujemy jak najszybszą modyfikację oraz poszerzenie istniejącego zestawu narzędzi wsparcia modernizacji energetycznych budynków tak, by tworzył on spójny system, realnie zachęcający społeczeństwo do inwestycji w efektywność energetyczną. Program wspierający efektywność energetyczną budynków będzie jednocześnie korzystnie wpływał na zmniejszenie ubóstwa energetycznego w polskim społeczeństwie, poprawę jakości życia Polaków (w tym poprawę jakości powietrza), a także na zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w warunkach skokowych wzrostów cen importowanego gazu i węgla oraz zwiększy konkurencyjność polskiej gospodarki.

Jak wskazuje Międzynarodowa Agencja Energetyczna, efektywność energetyczna jest jednym z kluczowych elementów polityki uniezależniania się od importu paliw kopalnych. To najbardziej efektywny kosztowo sposób zaspokojenia zapotrzebowania na energię, a jej zaniechanie będzie generowało wysokie koszty produkcji energii i opłat za emisje dla całego społeczeństwa. Skuteczny pakiet działań w odpowiedzi na wyzwania związane z katastrofą klimatyczną i rosyjską agresją powinien objąć zarówno dywersyfikację dostaw paliw, jak i przyspieszenie inwestycji w efektywność energetyczną budynków oraz rozwój odnawialnych źródeł energii. Obecnie tylko około 1% zasobów budowlanych UE podlega renowacjom energetycznym każdego roku. Szybkie podwojenie tej liczby ukierunkowane na budynki mieszkalne i niemieszkalne o najgorszej charakterystyce energetycznej oraz towarzysząca renowacjom wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła na nowe rozwiązania pozwoli na znaczne ograniczenie zapotrzebowania na energię w budynkach i wymierne korzyści dla poziomu/skali zatrudnienia w kraju.

Przyspieszenie tempa modernizacji energetycznej budynków i inwestowanie w kompleksowe i głębokie modernizacje jest kluczowym elementem zmian będących częścią unijnego pakietu reform prowadzących do neutralności klimatycznej. Przewiduje się, że do 2030 r. unijna dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej i dyrektywa w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, podlegające rewizji w ramach Fit for 55 zmniejszą zapotrzebowanie na gaz w budynkach o 45 mld m³ rocznie w porównaniu ze stanem obecnym. To także jeden z głównych celów przedstawionego ostatnio przez Komisję Europejską planu REPowerEU, którego celem jest większa odporność unijnego systemu energetycznego. Nie będzie ona możliwa do osiągnięcia bez zwiększenia efektywności energetycznej budynków, której następstwem będzie zmniejszenie zapotrzebowania na energię, łatwiejsza dywersyfikacja dostaw, większy udział energii ze źródeł odnawialnych, czy szybsze ograniczenie zużycia paliw kopalnych.

Cieszy nas fakt, że argumenty międzynarodowych instytucji zostały wzięte pod uwagę w opublikowanych ostatnio założeniach do aktualizacji Polityki energetycznej Polski do roku 2040. Ma ona uwzględniać konieczność szybkiego uniezależnienia się krajowej gospodarki od importowanych paliw kopalnych, a jej główne filary to zwiększenie dywersyfikacji technologicznej i rozbudowa mocy opartych o źródła krajowe, rozwój odnawialnych źródeł energii i poprawa efektywności energetycznej, dzięki której ograniczony zostanie popyt na energię, zredukowane zapotrzebowanie na surowce w szczególności poprzez renowację energetyczną budynków.

Jednocześnie apelujemy o przyspieszenie prac nad zestawem konkretnych rozwiązań, które umożliwią realizację powyższych celów, w tym m.in., wprowadzenie zachęt do głębokiej modernizacji energetycznej budynków, zwiększenie kwoty dofinansowania i intensywności wsparcia działań termomodernizacyjnych, uproszczenie zasad ubiegania się o wsparcie w ramach rządowych programów.

Deklarujemy gotowość do włączenia się w merytoryczny dialog z przedstawicielami administracji rządowej, tak aby przyjęte rozwiązania jak najlepiej odpowiadały na aktualne wyzwania i stanowiły realne wsparcie dla wysiłków skierowanych na budowę zielonej, zrównoważonej i sprawiedliwej gospodarki.

Z poważaniem,

Sygnatariusze:

1. Fala Renowacji
2. Centrum UNEP/GRID-Warszawa
3. Dolnośląski Klaster Energii
4. Federacja Konsumentów
5. FEWE - Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii
6. Fundacja Ekologiczna „Zielona Akcja”
7. Fundacja EkoRozwoju
8. Fundacja Instytut na rzecz Ekorozwoju
9. Fundacja Instytut Reform
10. Fundacja Otwarty Plan
11. Fundacja „Rozwój Tak – Odkrywki Nie”
12. Fundacja Stocznia
13. Konfederacja Lewiatan
14. MIWO - Stowarzyszenie Producentów Wełny Mineralnej Szklanej i Skalnej
15. NAPE - Narodowa Agencja Poszanowania Energii
16. PLGBC - Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego
17. SAPE - Stowarzyszenie Poszanowanie Energii i Środowiska
18. Społeczny Instytut Ekologiczny
19. Stowarzyszenie BOMIASTO
20. Stowarzyszenie Eko-Inicjatywa
21. Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA
22. Stowarzyszenie EKOSKOP
23. Towarzystwo dla Natury i Człowieka
24. United Nations Global Compact Network Poland
25. Zielony Instytut
26. Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć

